

KRAJOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH

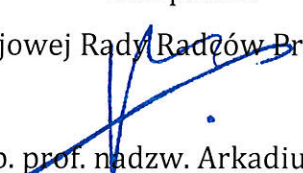
00-540 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 41 lok. 2
tel./fax: 022 622 05 88, 622 84 28;33 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L.dz. 274/2016

Warszawa, dnia 22 lutego 2016 r.

Pani Beata Kempa
Minister – Członek Rady Ministrów

Nawiązując do zamieszczonego na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji projektu Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej (znak: DP.120.3.2.2016.Est), w załączeniu przesyłam opinię do powyższego projektu, sporządzoną w ramach Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych.

Wiceprezes
Krajowej Rady Radców Prawnych

dr hab. prof. nadzw. Arkadiusz Bereza

Warszawa, dnia 22 lutego 2016 r.

Stanowisko
Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych
dotyczące
projektu Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów
w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych
urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej

I. Przedmiotem stanowiska jest projekt Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych urzędników służby cywilnej i pracowników służby cywilnej. Projektowane Rozporządzenie stanowić ma realizację delegacji do wydania aktu wykonawczego, zawartej w art. 82 ustawy o służbie cywilnej z dnia 21 listopada 2008 r. (tj. z dnia 5 czerwca 2014 r., Dz.U. z 2014 r. poz. 1111) – dalej jako: u.o.s.c. - w brzmieniu nadanym ustawą o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw z dnia 30 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 34) – dalej jako: ustawa zmieniająca u.o.s.c. Zgodnie z powołanym przepisem Prezes Rady Ministrów określić ma, w drodze rozporządzenia, warunki i sposób przeprowadzania ocen okresowych, w tym kryteria, wzór arkusza, skalę ocen i tryb sporządzanej przez bezpośredniego przełożonego oceny okresowej, kierując się potrzebą stałego doskonalenia jakości wykonywania obowiązków przez ocenianego oraz zapewnienia obiektywizmu dokonywanych ocen okresowych. Należy przy tym zaznaczyć, iż zgodnie z art. 11 ustawy zmieniającej u.o.s.c. dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 82 u.o.s.c., zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 82 u.o.s.c. w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, jednak nie dłużej niż przez okres 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej u.o.s.c. (tj. nie dłużej niż do 23 kwietnia 2016r.).

Jak wynika z uzasadnienia projektu Rozporządzenia powiela on obecnie funkcjonujące rozwiązania dotyczące ocen okresowych, zawarte w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania ocen okresowych członków korpusu służby cywilnej z dnia 23 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1143), a wprowadzone zmiany polegają na usunięciu z rozporządzenia regulacji odnoszących się do ocen okresowych osób zajmujących wyższe stanowiska w służbie cywilnej. W tym zakresie nowe rozporządzenie jest konsekwencją zmiany ustawy o służbie cywilnej.

Oceniając natomiast projektowane Rozporządzenie z punktu widzenia jego zgodności z ustawą o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. tj. z dnia 18 marca 2015 r. (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 507) – dalej jako: u.r.p. - należy stwierdzić, iż projektowane Rozporządzenie w zakresie dotyczącym sposobu przeprowadzania ocen okresowych, w tym wzoru arkusza i trybu sporządzanej oceny okresowej, nie respektuje regulacji zawartej w art. 16 u.r.p. Również poprzednie Rozporządzenie z dnia 23 lipca 2015 r. nie uwzględniało postanowień u.r.p. – okoliczność, iż obecnie przygotowywane jest nowe rozporządzenie, pozwala na usunięcie tego uchybienia.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 u.r.p. oceny pracy zawodowej radcy prawnego dokonuje kierownik jednostki organizacyjnej, po zasięgnięciu opinii radcy prawnego wskazanego przez radę okręgową izby radców prawnych. Przepis ten ma charakter normy szczególnej wobec przepisu regulującego dokonywanie oceny okresowej pracowników służby cywilnej, tj. art. 81 ust. 1 u.o.s.c. (urzędnik służby cywilnej oraz pracownik służby cywilnej zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony podlega ocenie okresowej dokonywanej przez bezpośredniego przełożonego). Obowiązek zasięgnięcia opinii radcy prawnego wskazanego przez radę okręgową izby radców prawnych przy dokonywaniu oceny pracy zawodowej radcy prawnego w świetle jednoznacznego brzmienia wskazanego przepisu nie budzi wątpliwości – także w przypadku radcy prawnego, zajmującego samodzielne stanowisko w służbie cywilnej (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z dnia 19 grudnia 2013 r. II PK 213/13, a także wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 grudnia 2010 r., I PK 117/10, M.P.Pr. 2011 nr 5, poz. 269-270; z dnia 3 listopada 1997 r., I PKN 335/97, OSNP 1998 nr 15, poz. 455). Próba odmiennej argumentacji prowadziłaby do wykładni contra legem.

II. Rozporządzenie wykonawcze do ustawy o służbie cywilnej, będąc uszczegółowieniem i rozwinięciem zawartej w niej regulacji, nie może jednakże pomijać postanowień ustawy o radcach prawnych, stanowiącej część systemu prawa i mającej tą samą rangę. Jak wynika z analizy obowiązujących przepisów i jednoznacznych rozważań zawartych w powołanych orzeczeniach Sądu Najwyższego, ocena radcy prawnego będącego członkiem korpusu służby cywilnej musi przebiegać z uwzględnieniem obu ustaw, o ile ma być opinią niewadliwą.

Niezależnie od formalnych źródeł obowiązku zasięgnięcia opinii podkreślić należy, iż za koniecznością zasięgnięcia opinii radcy prawnego wskazanego przez właściwą radę okręgową izby radców prawnych przemawiają także względy merytoryczne. Wydając rozporządzenie Prezes Rady Ministrów powinien kierować się potrzebą zapewnienia obiektywizmu dokonywanych ocen okresowych. Obiektywizm ten może być osiągnięty poprzez zapewnienie w procedurze opiniowania udziału przedstawiciela samorządu zawodowego radców prawnych. Ocena radcy prawnego dokonywana w oparciu o powołane kryteria wymaga wiedzy specjalistycznej i doświadczenia w wykonywaniu zawodu radcy prawnego. Dotyczy to zwłaszcza

kryteriów obowiązkowych, takich jak „rzetelność” oraz „wykorzystywanie wiedzy i doskonalenie zawodowe”. Dokonanie obiektywnej oceny w oparciu o te kryteria nie jest możliwe bez dogłębnej znajomości zasad wykonywania zawodu i aktów prawnych odnoszących się do zawodu radcy prawnego.

Zasięgnięcie opinii umożliwia realizację przez organy samorządu radców prawnych wynikającego z art. 41 pkt 5 u.r.p. obowiązku nadzoru nad należyтым wykonywaniem zawodu przez radców prawnych.

III. Projektowane rozporządzenie, o ile w sposób wyczerpujący regulować ma sposób przeprowadzania ocen okresowych, w tym wzór arkusza i tryb sporządzania oceny okresowej, mając na celu zapewnienie obiektywizmu dokonywanych ocen, musi uwzględniać regulację zawartą w art. 16 u.r.p. – czyli akcie prawnym o tej samej randze co u.o.s.c., zawierającym postanowienia o charakterze *legis specialis* wobec u.o.s.c. - powinno zatem obejmować obowiązek zasięgnięcia opinii radcy prawnego wskazanego przez radę okręgowej izby radców prawnych przed sporządzeniem opinii na piśmie – co można osiągnąć poprzez:

1. zmianę § 6 projektowanego Rozporządzenia, polegającą na dodaniu ust. 4 w brzmieniu:
- „ust. 4 W przypadku gdy oceniany zatrudniony jest na stanowisku radcy prawnego informację o terminie sporządzenia oceny na piśmie przesyła się do dziekana właściwej rady okręgowej izby radców prawnych celem umożliwienia udzielenia opinii radcy prawnego wskazanego przez właściwą radę okręgowej izby radców prawnych – zgodnie z art. 16 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r.”
2. zmianę § 11 projektowanego Rozporządzenia, polegającą na dodaniu w ust. 2 zdania drugiego w brzmieniu:
- „W przypadku gdy oceniany zatrudniony jest na stanowisku radcy prawnego oceniający sporządzając ocenę na piśmie bierze pod uwagę opinię radcy prawnego wskazanego przez właściwą radę okręgowej izby radców prawnych – zgodnie z art. 16 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r.”
3. dodanie w załączniku nr 4 określającym wzór arkusz oceny okresowej urzędnika służby cywilnej lub pracownika służby cywilnej w Części II rubryki „Informacja o opinii radcy prawnego wskazanego przez właściwą radę okręgowej izby radców prawnych”.

Należy podkreślić, iż proponowane zmiany stanowią proste uwzględnienie w Rozporządzeniu regulacji wynikającej z ustawy o radcach prawnych. W tym sensie nie stanowią nowości normatywnej, a umieszczenie tych zapisów w rozporządzeniu ma znaczenie przede wszystkim informacyjne, i ma zapobiegać pomijaniu regulacji wynikającej z ustawy o radcach prawnych. Ponadto wymaga dobitnego zaznaczenia okoliczność, iż wymóg poprzedzenia sporządzenia oceny pracownika zasięgnięciem opinii radcy prawnego wskazanego przez radę okręgowej izby

radców prawnych w żadnym stopniu nie przedłuży procedury sporządzania opinii. Wynika to z faktu, iż zgodnie z proponowanymi zapisami, przesłanie informacji o terminie sporządzenia opinii ma nastąpić w terminie 30 dni od dnia sporządzenia na piśmie poprzedniej oceny lub od dnia zatrudnienia ocenianego na czas nieokreślony (§ 7 projektu Rozporządzenia), co przy częstotliwości sporządzania ocen (ocenę okresową sporządza się co 24 miesiące) oznacza, iż dziekan właściwej rady okręgowej izby radców prawnych ma zapewnić przekazanie tej oceny przed upływem blisko dwuletniego terminu. W przypadku gdy opinia nie wpłynie do kierownika jednostki organizacyjnej przed terminem sporządzenia na piśmie oceny pracownika – zamieścić on stosowną adnotację w proponowanej rubryce arkusza oceny.

radca prawny dr Marcin Sala - Szczypiński